

Specializovaný finanční úřad
nábř. Kpt. Jaroše 1000/7, 170 00 Praha

Oddělení cenové kontroly II
Mánesova 3a, 371 87 České Budějovice

č. j.: 183681/23/4300-20732-301569
sp. zn.: 165322/22/430020732-37

Datovou schránkou

V Humpolci dne 1. 11. 2023

Kontrolovaná osoba: Město Humpolec

IČ: 00248266, se sídlem Horní náměstí 300, Humpolec 396 01

**NÁMITKY PROTI KONTROLNÍM ZJIŠTĚNÍM UVEDENÝM
V DODATKU K PROTOKOLU O KONTROLE ZE DNE 9. 8. 2023, Č. J.
146513/23/4300-20732-301569**

Bez příloh

I.

1. Dne 9. 8. 2023 vydal Specializovaný finanční úřad, Oddělení cenové kontroly II („**kontrolní orgán**“), protokol o kontrole č. j. 146513/23/4300-20732-301569 („**Protokol o kontrole**“), a to v rámci kontrolního řízení vedeného na základě § 14 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů („**zákon o cenách**“), a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů („**kontrolní řád**“).
2. V návaznosti na podané námitky kontrolované osoby a došetření věci kontrolní orgán dne 2. 10. 2023 vydal pod č. j. 175418/23/4300-20732-301569 dodatek k Protokolu o kontrole („**Dodatek**“). V Dodatku dospěl kontrolní orgán ke kontrolním zjištěním spočívajícím v *nerespektování závazného postupu při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny podle § 6 odst. 1 zákona o cenách z toho důvodu, že:*
 - *do kalkulací cen vodného Humpolec, vody předané Herálec, stočného Humpolec, stočného Hněvkovice, Petrovice, Plačkov, Světlice, a vody převzaté odpadní Jiřice, platných pro rok 2020 a 2021, byly pod ř. 4.4. promítnuty vyšší, než ekonomicky oprávněné náklady.*
(„**Kontrolní zjištění A**“);
 - *do kalkulace ceny stočného Humpolec zpracované pro časový úsek od 1.5. do 31.12.2020 byla zakomponovaná vyšší, než danému období odpovídající sazba daně z přidané hodnoty.*
(„**Kontrolní zjištění B**“).

Dle kontrolního orgánu rovněž vzniklo podezření, že prodávající prodejem vodného Humpolec, vody předané Herálec, stočného Humpolec, stočného Hněvkovice, Petrovice, Plačkov, Světlice, a vody převzaté odpadní Jiřice, získal v letech 2020 a 2021 nepřiměřený majetkový prospěch na úkor kupujících.

3. **Kontrolovaná osoba v návaznosti na podané blanketní námitky a následnou výzvu kontrolního orgánu ve stanovené lhůtě, za jejíž poskytnutí kontrolovaná osoba děkuje, níže zasilá odůvodnění, proč se domnívá, že kontrolní zjištění nejsou správná.**

II.

Kontrolním zjištění A

4. Podle kontrolního zjištění A kontrolovaná osoba pochybila, když do kalkulací cen vodného Humpolec, vody předané Herálec, stočného Humpolec, stočného Hněvkovice, Petrovice, Plačkov, Světlice, a vody převzaté odpadní Jiřice, platných pro rok 2020 a 2021, měla pod ř. 4.4. promítnout vyšší, než ekonomicky oprávněné náklady.
5. Kontrolovaná osoba se ve vztahu ke všem předmětným kalkulacím domnívá, že **veškeré kalkulované prostředky uvedené v ř. 4.4. cenových kalkulací pro roky 2020 i 2021 byly stanoveny správně a představují ekonomicky oprávněné náklady.**
6. Kontrolovaná osoba při sestavování cenových kalkulací pro roky 2020 i 2021 postupovala dle přílohy č. 19 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 428/2001 Sb., v rozhodném znění („**Vyhláška**“). Tato příloha je závazná pro kontrolovanou osobu též dle cenových výměrů Ministerstva financí č. 01/2020, resp. 01/2021. V odstavci 20 části II. pol. č. 2 těchto cenových výměrů je uvedeno, že kontrolovaná osoba jako prodávající kalkulaci ceny „*zpracovává v členění nákladových položek odpovídajícím příloze č. 19 vyhlášky č. 428/2001 Sb.*“

7. Položka ř. 4.4 kalkulace cen pro vodné a stočné je v příloze č. 19 uvedena ve sloupci 2 nazvaném nákladové položky. Proto ji kontrolovaná osoba též jako nákladovou položku označuje.
8. Dle přílohy č. 19a Vyhlášky, v níž je stanovena obsahová náplň jednotlivých řádků cenové kalkulace vodného a stočného, se v řádku 4.4 uvádí „*prostředky potřebné a vymezené na obnovu infrastrukturního majetku plánem financování obnovy vodovodů nebo kanalizací umožňující obnovu nad rámec nákladové položky č. 4.1. a případně položky 4.2. v rozsahu, ve kterém je obnova vodovodů a kanalizací účtována v nákladové položce č. 4.2*“.¹
9. Tento náklad jako ekonomicky oprávněný ostatně předpokládá také odst. 7 části II. pol. č. 2 výměru Ministerstva financí č. 01/2021, dle něhož: „*Do věcně usměrňované ceny lze zahrnout prostředky na obnovu vodovodů a kanalizací podle jiného právního předpisu ve výši jejich tvorby podle sestaveného plánu financování obnovy, pokud již nejsou zahrnuty v ceně jiným způsobem.*“ Ohledně „*jiného právního předpisu*“ přitom předmětné ustanovení výměru Ministerstva financí č. 01/2021 odkazuje přímo na § 8 odst. 11 ZoVaK, tj. na povinnost vlastníka vodovodu nebo kanalizace zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací.²
10. Jak již kontrolovaná osoba uváděla ve svých námitkách proti Protokolu o kontrole, kontrolovaná osoba vytváří (spoří) prostředky za účelem financování obnovy vodovodů a kanalizací dle Plánu financování obnovy vodovodů nebo kanalizací („**Plán financování obnovy**“) zpracovaného v souladu se zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů („**ZoVaK**“). Kontrolovaná osoba dbá na to, aby vždy postupovala podle § 8 ZoVaK, když mj. vytváří rezervu finančních prostředků na obnovu vodohospodářského majetku na zvláštním účtu a zpracovává a realizuje Plán financování obnovy.
11. V souladu se ZoVaK, Vyhláškou, relevantními cenovými výměry Ministerstva financí a Plánem financování obnovy kontrolovaná osoba financovala obnovu vodohospodářského majetku rovněž z výše uvedených vytvářených vlastních (nasporených) prostředků, které jako ekonomicky oprávněný náklad zařadila pod bod 4.4. předmětných kalkulací. **Další položky 4.1 a 4.2 totiž byly nedostatečné a neumožňovaly pokrytí tvorby prostředků na obnovu dle Plánu financování obnovy** - např. odpisy jsou vypočítávány poměrně z historických nízkých pořizovacích cen a navzdory faktickému růstu cen jsou v zásadě stále stejné a neodpovídají tak skutečné aktuální reprodukční hodnotě majetku. Navíc z vygenerovaných finančních zdrojů obsažených v položce „odpisy“ jsou realizována i rozvojová opatření do majetku vodovodů a kanalizací.
12. **Aby mohlo být postupováno dle Plánu financování obnovy, kontrolovaná osoba v jeho mezích financovala obnovu vodohospodářského majetku z vlastních (nasporených) prostředků, které kalkulovala v řádcích 4.4. předmětných kalkulací.** Tento postup byl pro dané kalkulační období dle tehdy platných a účinných předpisů přípustný a předpokládá ho právě nákladová položka 4.4. kalkulace.

¹ Srov. příloha č. 19a Vyhlášky.

² Podle § 8 odst. 11 ZoVaK:

„(11) Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací, a to na dobu nejméně 10 kalendářních let. Obsah plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací včetně pravidel pro jeho zpracování stanoví prováděcí právní předpis.“

13. **Pokud ostatní nákladové položky v ř. 4. nepostačují k naplňování Plánu financování obnovy, pak je logické, správné a právně přípustné, aby zbylé potřebné prostředky předpokládané tvorbu prostředků na financování Plánu financování obnovy byly uvedeny v řádcích 4.4. předmětných kalkulací. Pokud je jejich kalkulovaná výše v mezích Plánu financování obnovy, musí být jejich vytvoření považováno za ekonomicky oprávněné (bez ohledu na to, v jaké míře jsou v daném roce skutečně vynaloženy).**
14. Řádek 4.4. předmětných kalkulací tedy představuje nákladovou položku odpovídající vytvářeným vlastním prostředkům kontrolované osoby určeným na obnovu vodovodů a kanalizací plně v souladu a v mezích Plánu financování obnovy.
15. Pokud přitom součet nákladových položek 4.1, 4.2 a 4.4 (případně i s přiměřeným ziskem, který pro tyto účely kontrolní orgán do výpočtu též počítá), nepřesahuje prostředky na tvorbu dle Plánu financování obnovy, pak dle kontrolované osoby kalkulované vlastní náklady na financování obnovy vodovodů a kanalizací v ř. 4.4. musí být považovány za ekonomicky oprávněné. To platí tím spíše, pokud součet těchto nákladů ani nepokrývá všechny prostředky dle Plánu financování obnovy, jako tomu je v nynějším případě.
16. Kontrolovaná osoba si je vědoma, že došlo ke změně právních předpisů včetně struktury nákladových položek dle přílohy č. 19 Vyhlášky, a nyní již nelze postupovat způsobem, jakým kontrolovaná osoba postupovala při tvorbě kalkulací pro roky 2020 a 2021. **Kontrolovaná osoba však postupovala v souladu s tehdy platnou legislativou. v dobré víře a s legitimním očekáváním, že předpokládané prostředky na obnovu infrastrukturního majetku dle Plánu financování obnovy jsou ve smyslu kalkulačních řádků bez výjimky nákladovými položkami.** Tyto nákladové položky se sčítají a ve smyslu ř. 10 pak souhrnně „*Úplné vlastní náklady vč. prostředků na obnovu*“ (srov. také příloha 19a Vyhlášky).
17. Kontrolovaná osoba je přesvědčena, že pro posouzení ekonomické oprávněnosti nákladů není podmínkou, aby veškeré kalkulované náklady v ř. 4.4. byly v daném kalkulačním období skutečně vynaloženy (ačkoliv je kontrolovaná osoba přinejmenším z části prokazatelně vynaložila). Ostatně výše citovaný odst. 7 části II. pol. č. 2 výměru Ministerstva financí č. 01/2021 tento požadavek vůbec nestanovuje, když naopak bez dalšího předpokládá, že prostředky na obnovu vodovodů a kanalizací lze do věcně usměrňované ceny zahrnout již jen „*ve výši jejich tvorby*“. Také příloha 19a Vyhlášky blíže rozvádějící nákladovou položku 4.4. uvádí, že jde o „*Prostředky potřebné a vymezené na obnovu infrastrukturního majetku „Plánem financování obnovy vodovodů a kanalizací“ [...]*“. V mezích uvedené regulace kontrolovaná osoba bezezbytku a v dobré víře postupovala.
18. Z hlediska cenových výměrů i Vyhlášky ve znění účinném pro rozhodné období tedy za ekonomicky oprávněný náklad lze považovat samotnou tvorbu prostředků na obnovu, aniž by bylo nutné takto vytvořené prostředky v daném kalkulačním období též spotřebovat – tj. použít na úhradu konkrétních investičních akcí obnovy.
19. Obdobně to ostatně platí i pro položku 4.1 odpisy – slouží k tvorbě prostředků na obnovu a je považována za ekonomicky oprávněný náklad bez dalšího, aniž by bylo nutné prokazovat, že takto z uplatněných odpisů vytvořené finanční prostředky, byly v daném roce též skutečně spotřebovány – vyloženy na investiční akce obnovy.

20. Kontrolovaná osoba se pak též domnívá, že při posouzení hlediska „*dlouhodobě obvyklé nákladové úrovně*“ podle § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách nelze vycházet ze skutečně vynaložených nákladů v předchozím kalendářním roce. Takovým hodnocením by byl popřen Plán financování obnovy (a jeho realizace), který nijak hledisko skutečně vynaložených prostředků v předchozím kalendářním roce nezohledňuje a nestaví na něm. Uvedené hledisko je dle kontrolované osoby nutno posuzovat optikou toho, zda řádek 4.4. kalkulace v součtu s dalšími nákladovými položkami nepřesahuje prostředky na tvorbu dle Plánu financování obnovy. Pokud nikoliv, nelze kalkulované náklady považovat za odporující § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách. **Plán financování obnovy jako dlouhodobý desetiletý plán představuje měřítko obvyklé nákladové úrovně, v níž je třeba prostředky na obnovu vytvářet a není možné toto vztahovat pouze krátkodobě k úrovni předchozího roku.**
21. Náklady obsažené v bodě 4.4. předmětných kalkulací dle kontrolované osoby představují ekonomicky oprávněné náklady také ve smyslu kontrolním orgánem odkazovaného a citovaného stanoviska Ministerstva financí ze dne 11.7.2023, č. j. MF-20886/2023/2601-2 („**Stanovisko**“), přestože toto Stanovisko bylo vydáno v roce 2023 a jeho optikou dle kontrolované osoby nelze striktně posuzovat sestavování kalkulací v letech 2020 a 2021. Nelze současnou právní úpravu a její současný výklad se zpětnou účinností (retroaktivně) uplatňovat na kontrolovanou osobu ve vztahu k období let 2020 a 2021.
22. Dle Stanoviska se za ekonomicky oprávněné náklady dlouhodobě považují ty náklady, které:
- *byly vynaloženy hospodárně, efektivně a účelně;*
 - *byly vynaloženy s péčí řádného hospodáře;*
 - *byly vynaloženy v souvislosti s pořízením, zpracováním a oběhem zboží v odpovídajícím množství a kvalitě;*
 - *bez jejichž vynaložení by předmětné zboží nebylo dodáno;*
 - *nebyly uhrazeny z jiných zdrojů např. dotací, tržeb za jiné zboží;*
 - *a jsou evidovány v účetnictví podle právních předpisů upravujících účetnictví.*
23. Náklady obsažené v bodě 4.4. předmětných kalkulací kumulativně splňují veškeré výše uvedené požadavky, a také proto je dle kontrolované osoby na místě je považovat za ekonomicky oprávněné.
24. Z Dodatku kontrolovaná osoba také rozumí, že neoprávněnost nákladů pod ř. 4.4. předmětných kalkulací kontrolní orgán zřejmě dovozuje i ze skutečnosti, že prokazatelně v letech 2020 a 2021 kontrolovanou osobou nebo jejím provozovatelem vynaložené náklady na jednotlivé investiční akce se neprojeví do výše odpisů v daném roce.
25. Kontrolovaná osoba se domnívá, že se jedná o dvě různé záležitosti. Kontrolovaná osoba na obnovu a obnovující opravy vynaložila (uhradila) náklady v příslušných letech 2020 a 2021 a tyto účetní doklady jako náklad řádně zavedla do svého účetnictví. Tyto náklady tak byly v souladu se Stanoviskem „*evidovány v účetnictví podle právních předpisů upravujících účetnictví*“.
26. Jakkoliv dle kontrolované osoby není podmínkou, aby kalkulované náklady na obnovu infrastrukturního majetku dle Plánu financování obnovy uvedené v řádku 4.4 byly skutečně v daném kalkulačním období vynaloženy (k tomu viz výše), v daném případě byly i náklady ve výši přesahující částky uvedené v řádku 4.4 v letech 2020 a 2021 skutečně vynaloženy. Kontrolovaná osoba je za evidovala ve svém účetnictví jako náklad kontrolované osoby v těchto letech a jsou řádně doloženy relevantními účetními doklady v podobě faktur.

27. Skutečnost, že dané investice, na níž byly tyto náklady v letech 2020 a 2021 vynaloženy, nebyly v těchto letech ještě dokončeny a účetně aktivovány (nepromítly se do pořizovacích cen daného majetku pro účely odpisů) neznamená, že se tyto náklady neprojeví v účetnictví v daných letech jako náklad kontrolované osoby.
28. Jak totiž kontrolovaná osoba k dotazu kontrolního orgánu uvedla ve svém sdělení ze dne 20. 9. 2023, vynaložené náklady byly doloženy daňovými doklady (faktury), které jsou postupně evidovány k jednotlivým investičním akcím a ty jsou pak zavedeny do majetku města. Nejedná se tedy o samostatné stavební akce, a proto nelze k těmto dokladům doplnit hodnoty účetních odpisů. Celá akce je následně po dokončení, respektive po předání díla a vydání kolaudačního rozhodnutí zařazena do majetku města a následující měsíc po zařazení je zahájeno odpisování (účetní odpisy).
29. Uvedený postup je dle kontrolované osoby plně v souladu s právními předpisy a nic nebrání tomu, aby tyto náklady na obnovu infrastrukturního majetku dle Plánu financování obnovy byly zařazeny v ř. 4.4. předmětných kalkulací. Kontrolovaná osoba disponuje relevantními účetními doklady, přičemž žádný právní předpis nestanovuje podmínku, aby se předmětné financované akce staly v daných letech i předmětem odpisování. To ani není možné, když vynakládané prostředky představují dílčí investice, přičemž až celá kompletní akce je až po dokončení, předání díla a po kolaudaci zařazena do majetku města. Do té doby se dílčí investice nemohou projevovat v odpisech, na čemž však nelze nijak stavět jejich ekonomickou neoprávněnost.
30. S ohledem na výše uvedené je kontrolovaná osoba přesvědčena, že do kalkulací cen vodného Humpolec, vody předané Herálec, stočného Humpolec, stočného Hněvkovice, Petrovice, Plačkov, Světlice, a vody převzaté odpadní Jiřice, platných pro rok 2020 a 2021, pod ř. 4.4. nepromítla vyšší, než ekonomicky oprávněné náklady. **Z toho důvodu má kontrolovaná osoba také za to, že na úkor kupujících kontrolovaná osoba nezískala ani žádný nepřiměřený majtkový prospěch.**

III.

Kontrolní zjištění B

31. Kontrolní zjištění B spočívá v tom, že do kalkulace ceny stočného Humpolec zpracované pro časový úsek od 1.5. do 31.12.2020 byla zakomponovaná vyšší, než danému období odpovídající sazba daně z přidané hodnoty. Konkrétně kontrolovaná osoba kalkulovala sazbu 15 % namísto 10 %.
32. K tomuto kontrolnímu zjištění kontrolovaná osoba shodně s původními námitkami proti Protokolu o kontrole uvádí, že sazba 15 % daně z přidané hodnoty v kalkulaci ceny stočného Humpolec zpracované pro časový úsek od 1.5. do 31.12.2020, představuje toliko písařskou chybu. Tuto skutečnost potvrzuje jednak to, že ve vztahu k ostatním kalkulacím cen byla sazba daně z přidané hodnoty řádně upravena a jednak, že tato vyšší sazba daně z přidané hodnoty nebyla fakticky nikdy uplatňována a fakturována vůči kupujícím.
33. Písařská chyba v cenové kalkulaci, která neměla vliv na výši ceny uplatňované vůči odběratelům – těm byl vždy vyčíslen řádně základ daně i správná výše DPH – nepředstavuje dle názoru kontrolované osoby porušení cenových předpisů.

34. Kontrolovaná osoba se domnívá, že formální pochybení „v psaní“ bez jakýchkoliv faktických následků nepředstavuje porušení cenových předpisů. Kontrolovaná osoba nikdy s kupujícím nesjednala ani nepožadovala cenu, jejíž výše nebo kalkulace by nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen. Kontrolovaná osoba jako prodávající totiž bez ohledu na písarskou chybu v předložené kalkulaci vždy vůči kupujícím kalkulovala a požadovala cenu se správnou sazbou DPH.

IV.

Závěr

35. **Kontrolovaná osoba se ze shora uvedených důvodů domnívá, že se nedopustila protiprávního jednání, jak je popsáno v Kontrolních zjištěních A a B. Dovoluje si proto navrhnout, aby vedoucí kontrolní skupiny či nadřízená osoba kontrolujícího námitkám postupem podle § 14 kontrolního řádu námitkám kontrované osoby vyhověl.**

Za město Humpolec

